

1824-1898

NAGY IVÁN
HONISMERETI PÁLYÁZAT
2015.

Történelem témakör

III. helyezett

Balassagyarmat Város Önkormányzata
díja

Gaál István Egyesület díja
Bükk Nemzeti Park Igazgatóság könyvjutalma

PERLAWI ANDOR
részére

Díjalapító

A salgótarjáni Dornyay Béla Múzeum,
a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeum, a Pásztói Múzeum, a balassagyarmati
Palóc Múzeum, valamint a Magyar Nemzeti Levéltár Nógrád Megyei Levéltára
2015. december 16.

Bírálat és szakmai értékelés

**Perlawi Andor:
Buják büszkesége**

című, a Nagy Iván Honismereti Pályázatra benyújtott dolgozatáról.

Perlawi Andor Balatonfüreden élő író, költő, drámaíró dolgozatában Nógrád megye egy „elfeledett” szülöttének, Csávolszky Lajos politikusnak állít emléket.

A dolgozat írója nem életrajzi monográfia elkészítését tűzte ki célul, hanem politikusi pályafutását dolgozta fel a korabeli hírlapok tükrében. Szakavatott módon nyúlt a nem is annyira egyszerűnek tűnő témájához, mivel olyan személynek igyekezett a politikusi pályáját megrajzolni, akiről tudunk, de mégis ismeretlen, nincs a köztudatban, elvértve hivatkoznak rá a dualizmuskori kutatók.

A felhasznált források sokasága is mutatja, hogy Perlawi úr szakértője a kutatásoknak és a források feltárásának. Csávolszky Lajos megjelent munkáink kívül felhasználta a kor napilapjait és a dolgozat megírásához szükséges kéziratot forrásokat az MTA és a MOL anyagából. Egy kis szépséghibája az egésznek, hogy a sajtó esetében nem teljes bibliográfiai hivatkozást használ, de ez nem csorbítja a dolgozat értékét.

Csávolszky Lajos Bujákon született 1838. június 3-án, szülei Csávolszky József és Teszlák Mária voltak. Itt kell megjegyezni, hogy néhány korabeli lexikon más születési évszámot közöl (pl. Pallas Lexikon), de az anyakönyvi bejegyzés szerint az 1838-as adat a helyes.

Író, költő, publicista, politikus, pénzügyi ember, milliomos, karrier, - ezekkel a szavakkal lehet Csávolszkyt jellemezni és bemutatni. A siker csúcsán volt, de másként alakult a sorsa, a politikus megbukott, a milliomos tönkrement, elszegényedés, visszavonultság oly annyira, hogy élete vége felé kortársai sem emlegették már. Síremléke is felszámolódott, nem volt olyan, ki újra megváltotta volna...

Csak köszönettel tartozhatunk a dolgozat szerzőjének, hogy írásával valamelyest visszavarázsolta Nógrád megye köztudatába - és nem utolsósorban a bujákiak számára is - Csávolszky Lajos emlékét. Érdemes lenne folytatni az életrajzot, bemutatni nemcsak a politikai tevékenységét, hanem az író is és mélyebben feltárni a család nógrádi kapcsolatait.

Elismeréssel tudok nyilatkozni a szerző munkájáról, amit díjazásra és későbbi megjelentetésre javaslok.

Tisztelettel:

Galcsik Zsolt
levéltáros

Salgótarján, 2015. december 8.